

Meie oma leht

Ants Saar
EMSL "Jõud" peasekretär

Hea lugeja! Pisut rohkem kui aasta tagasi korraldasid EOK, ESK ja Eesti Spordiajakirjanike Liit alaliitudele ja ajakirjanikele seminari "Spordi info - info spordis". Ettekanne olid põhjalikud, diskussioon huvitav.

Kuid hinge jäi seminaril selgelt välja oeldud tööde - maaspordi ettevõtmised ei ületa uudise künnist. Piirkondlikud ja valdade spordimängud, üleriigilised maaspordimängud ning muud võistlused, aga samuti sportlik tegevus küldades ja valdades on toemad, mis ei pakkuvat kellelegi huvi.

Seminarijärgselt sai alguse mõte ning tahe asuda ise tegevuste juurde. Pealegi rõhutasid vajadust oma infolehe järele ka jaanuaris Taheval toimunud seminarist osavõtjad.

Mitmesugustel nõupidamistel on ikka ja jälle nostalgiga

meenutatud omaaegset eesti spordiajakirjandust.

Viimaseks toetavaks näiteks oli hiljuti toimunud Eesti Olümpiakomitee Täiskogu koosolek, kus järjekordselt kõneldi vajadusest üleriigilise spordilehe järele.

Meie infoleht ning kavandatud spordiväljaanne ei ole konkurendid. Tase on lihtsalt teine.

Niipalju sellest, kuidas jõudsi me oma esimese infoleheni.

Infolehe ellukutsumine võib tekitada küsimuse, kas interneti-ajastul on üldse vajadust taolise väljaande järele.

Usun, et on küll. Ja küllap jätkuvad uudismaterjali ka üsna varsti ellukutsutavale maaspordi koduleheküljele.

Mida siis kavatseme kajastada? Usun end väljendamas üldist arvamust, et maasport on rikas oma võistluste ja ettevõtmiste poolest. Aga sageli ei tea ka lähemad naabrid, et

üleaedseid on jälle millegi huvitavaga hakkama saanud. Seega on teretunud kõik kirjatööd mitmesugustest spordiühendustest ja ka spordiliitude ning klubide tegevusest.

Püüame meenutada meie algaaegade tegemisi, neid inimesi, kes sportlaste, treenerite ja organisatoritena aitasid laduda maaspordi alusmüüri. Meenutame ka teenekaid juubilare.

Ja miks mitte otsida huvitavat materjali rajatagusest ajakirjandusest ning saada teadmisi teiste riikide spordiorganisatsioonide elust - olust.

Küllap on veel palju teemasid, millede kasitlemine pakub laimat huvi.

Meie infolehe edukuse eelduseks on see, kuidas suudame ise oma probleemid ning nende lahendused välja tuua. Ning kuidas suudame oma väljaande viia nendeni, kes täna veavad maaspordivankrit.

Lühidalt

Maaspordi esindus Eesti Olümpiakomitees

EOK Täitevkomiteesse kuulub Ilmar Kütt.

Esindajate kogu liikmed on Kuno Erkman, Vello Kuhl, Helen Mast, Rein Randver, Kalev Raudsepp, Ants Saar, Aivar Soop, Sirje Tikerpää ja Tarmo Volt.

Ajalookonverents Tartus

14. detsembril 2001. a. toimus Tartus, Eesti Spordimuuseumis 78 huvilise osavõtu spordiajaloo konverents "Maaspordi organisatsiooni tegevusest aastatel 1946 - 2001 Eesti maakultuuri osana".

Õhtul jätkus konverents Läh-tel Tartu valla uue spordihoone avamisega.

Seminar maaspordi tänapäevast ja tulevikust

Arvo Saal

Jaanuanikuu viimasel päeval Valgamaal, Taheval toimunud arendusseminaril "Maasport täna ja tulevikus" arutasid spordi edendamist maal riigi ja maakondade spordijuhid, maavanelmad, omavalitsustegelased ning spordiaktivistid.

Olümpiakomitee peasekretär Toomas Tõnise rääkis, et Olümpiakomitee soovib tihendada koostööd piirkondlike spordiliitudega ning aidata kaasa spordi arengule maal. Tema andmetel oli Eestis 1. jaanuari seisuga 1 637 spordiklubi, kellest paljud ei kuulu spordialade liitudesse ja võiksid abi ning juhendamist saada kohalike spordiliitudelt.

Praegu maakondlike spordiliite ühendav Eesti Maaspordi Liit "Jõud" on Tõnise arvates leidnud endale koha, korraldades üleriigilisi valdada ja väike-linnade mängu ning maa tall- ja suvemänge. Olümpiakomitee peasekretär soovitas "Jõul"

EMSL "Jõud" peasekretär Ants Saar ja juhatuse esimees Peep Aru Taheva seminaril.

Arvo Saal

keskenduda oma tugevamale küljele, traditsioonidele ja aastatega saadud oskusele maaspordi korraldamiseks ning mitte võtta endale haaramatuid ülesandeid.

Põhjaliku ülevaate riigi spordi-

poliitikast andis Kultuuriminister Siim Sukles. Tema sõnul toimub juba tänavu viies Eesti spordikongress, tehakse täiendused spordiseadusse ja korraldatakse riiklikest fondidest rahade jagamist.

Seminaril räägiti spordist maal, maakondlike spordiühenduste ja maaspordiliidu võimalustest spordiliikumise suunamiseks. Jutt käis üleriigilisest maaspordi kalendrist, vajalikest spordibaasidest, treenerite atesteerimisest, võistlustest, spordi-propagandast ja muidugi rahast.

Seminaril lõpus kokkuvõtteid tehes peeti vajalikuks edaspidigi jätkata arutlusi kõiki Eesti maakondi ühendava maaspordiliidu tulevikust.

Otsustavaks loeti "Jõu" nime tuntust ja traditsioonide jätkamist. Esile võiks tuua veel märksõnad identiteet, kompetentsus, regionaalne koostöö, avalikud suhted ja organisatsiooni arendamine.

Käesolev infoleht ongi üks konkreetne tulem Taheva seminaril tööst. Aga ka ülejäänud head mõtted ei tohiks jääda vaid paberile.

Maasporti saab ühiselt arendada ning hea tahe ja koostöö garanteerivad tulemuse.

Maakondade spordiühendused

HARJU SPORDILIIT "JÖUD"

Sirje Tikerpää
Roosikrantsi 12, Tallinn 10119
tel./faks (0) 611 85 56;
Tel. (0) 611 85 57
mob. 051 65 093
harju.spordiliit@mail.ee

HIUMAA SPORDILIIT

Helen Mast
Leigri 11, Kärkla 92412
tel./faks (046) 31 244
mob. 052 99 432
Hiiumaa.Sport@mail.ee

IDA-VIRU MAASPORDI LIIT "JÖUD"

Arno Rossman
Järva küla 2-10, Kohtla
vallavalitsus 30326
tel (033) 73 389;
faks (033) 73 348
mob. 051 53 071
arno.rossman@kohtlavv.ee

JÕGEVA SPORDILIIT "KALJU"

Uno Valdmets
Suur 3, Jõgeva 48308
tel. (077) 22 370
mob. 055 40 366
uno@jogevamv.ee

JÄRVAMAA SPORDILIIT

Vello Laidla
Türi TMK, Särevere 72101
tel. (038) 74 486
mob. 055 40 366

LÄÄNEMAA SPORDILIIT

"LÄÄNELA"
Vello Kuhi
Ehte 9, Haapsalu 90503
tel. (047) 25 647
mob. 050 23 047
vello.kuhi@lmv.ee

LÄÄNE-VIRU MAASPORDILIIT

Riho Rannikmaa
Sõpruse 16, Vinni spordihoone
46603
tel. (032) 57 683
Mob. 053 915 160

PÕLVA MAAKONNA

SPORDILIIT
Tarmo Volt
Kesk 42, Põlva 63308
tel. (079) 94537
mob. 050 40 612
tarmov@polvamaa.ee
Polvasport@hotmail.ee

PÄRNUMAA SPORDILIIT

Kaiu Kustasson
Akadeemia 2, Pärnu 80010
tel. (044) 79 746
mob. 051 49 380
Kaiu.Kustasson@parnumaa.ee

RAPLA MAAKONNA

SPORDILIIT
Henno Kaas
Tallinna 37, Rapla 79512
tel./faks (048) 55 481

SAAREMAA VALDADE

SPORDILIIT
Siim Veski
Hellamaa küla,
Muhu vald 94701
tel. (045) 98 746

TARTU MAASPORDI LIIT

Lembit Toru
Aleksandri 14, Tartu 51004
tel. (07) 431 751;
faks (07) 434 488
mob. 055 560 888
maaspordiliit@hotmail.ee

VALGAMAA SPORDILIIT

Arvo Saal
Kesk 12, Valga 68203
tel. (076) 54 245
mob. 055 31 235
valgamaa.sport@mail.ee

VILJANDIMAA SPORDILIIT

Ilmar Kütt
Vabaduse 2, Viljandi 71020
tel. (043) 30 435;
Faks (043) 30 404
mob. 051 46 921
ilmar@viljandimaa.ee

VÖRUMAA SPORDILIIT

Peep Lill
Jüri 12, Võru 65620
tel. (078) 68 349
faks (078) 68 318
mob. 050 33 447
Peep@mv.werro.ee

Osale rahvusvahelises spordielus

Eesti Maaspordi Liit "Joud" on alates 1995. aastast kahe "Sport kõigile" rahvusvahelise organisatsiooni liige. Need on ISCA (International Sport and Culture Association - Rahvusvaheline Spordi ja Kultuuri Assotsiatsioon) ning CESS (Confederation Europeenne Sport Sante-Euroopa Spordi ja Tervise Konföderatsioon).

Seni oleme osalenud mõnelgi nende organisatsioonide poolt korraldatud üritusel-spordifestival Barcelonas, suvefoorum Hobros, noortelaager Taanis jne.

Tänavu on võimalus osaleda:

1. VI rahvusvaheline Suvefoorum koos CESSi VI Euroopa Spordimängudega 27.-30. VI Pariis

2. Taani Spordi ja Kultuuri Festival 27-30. VI Børnholmi saar

3. Rahvusvahelised Noorte Päevad (vanuses 11 - 16 aastat) 2.-4. VIII Stykkisholmur (Island)

4. Sulgpallitreenerite ja -juhendajate seminar 3.-4. VIII Babimost (Poola)

Täpsem info EMSL "Joud" sekretariaadist
Tel. (0) 662 1849.

XI Maaspordimängudeni Viljandis jääb aasta

Hetk X Maaspordimängude avamiselt Haapsalus 1999. aastal. Erakogu

Põlvas toimuv "Jõu" üldkogu arutab järgmiste maaspordimängude korraldamist.

EMSL "Joud" sekretariaat on leppinud Viljandi linnaga kokku, et XI suvemängud võiksid toimuda seal 4.-6. juulini 2003. a.

26. veebruaril kohtus Vabariigi President Arnold Rüütel Kadri - orus "Jõu" peasekretäri Ants Saarega. Rääkides maaspordist, pidas President vajalikuks, et igas Eestimaa vallas oleks võimalik sportida.

President Rüütel, kes on "Jõu" auliige aastast 1971, suhtus soosivalt ettepanekusse olla 2003. a. maaspordimängude patroon.

"JÕU" võistluste kalender

Kompleksüritused

1. Valdade X suvemängud

Finaalvõistlused:

kergejõustik	29.-30.VI	Särevere
orienteerumine	29.VI	Rassi
võrkpall-mehed	29.-30.VI	Särevere
võrkpall-naised	29.-30.VI	Särevere
jalgrattakross	29.VI	Kõrgessaare
mälumäng	29.VI	Särevere
kõievedu	29.VI	Särevere

2. Väikelinnade suvemängud

29.-30.VI Jõgeva

3. Vallavanemate VII spordipäevad

2.-3.VIII Halinga

Spordialade võistlused

1. Laskmine		18.-19.V	Kaiu
2. Tennis	veteranid	15.-16.VI	Haapsalu
	noored	8.-14.VII	Haapsalu
3. Kergejõustik		3.VIII	Valga

Täna, 55 aastat tagasi

Moodustati spordiühing "Jõud"

27. aprillil 1947. aastal toimus Tallinnas, Lai tn.1, Vabariiklikus Noorte Majas "Jõu" esimene kongress. 48 delegaadist oli kohal 35.

Kongress kinnitas spordiselti põhikirja, rinnamärgi ja lipu kavandid ning valis 21liikmelise kesknõukogu koosseisu: Georg Abels, Nikolai Vanaselja, August Klement, Vassili Sirotn, Gustav Sarri, Konstantin Vitsut, Georg Nellis, Robert Moik, Heino Kivisalu, Harald Allik, Valter Poolakene, Enn Tasa, Aksel Aaviste, Helmut Nirgi, Aleksander Toost, Harri Neem, Jaan Kõlv, Aleksander Päck, Aleksander Joost, Ilmar Kaubi ja Henn Reimal. Kesknõukogu esimeheks sai Georg Abels.

Eelmise aasta detsembrist kuni aprillini olid kohtadel toimunud kehakultuurikollektiivide üldkoosolekud ja maakonnan-konverentsid ning rakendatud tööle "Jõu" maakonnanõukogud. Kongressi ajaks olid kehakultuurikollektiivid loodud 98 maarahvamaja juurde ning nendesse kuulus üle 3 000 liikme.

Juba talvel osalesid maasportlaste üleliidulistel võistlustel suusatajad. Esimese meistrivõitluse võideti Eestisse Jaan Kaarna, Harri Neem ja Richard Mäesalu 3x5 km teatesuusatamises.

Ajaleht Noorte Hääl tutvustas loodava spordiselti põhikirja

Jaan Kaarna, Richard Mäesalu ja Harri Neem töid Eestisse esimese üleliidulise maanoorte meistrivõitluse 3x5 km teatesuusatamises.

Repro

artiklis "Jõud" - uus maasporti juhtorganisatsioon."

"Uus spordiselt ei erine oma struktuuriliselt ehituselt meie toimest vabatahtlikest spordiseltsidest, omades samuti, nagu teisedki spordiseltsid, vabariikliku ja maakondlikud organisatsioonid ning massilise kehakultuuri algorganisatsioonidena kehakultuurikollektiivid.

Vahe teiste seltsidega on aga selles, et territoriaalselt hõlmab uus selts ainult maakondades, s.o. valdades asuvad kehakultuurikollektiivid, jättes oma tegevusraadiusest välja linnade, alevite ja töölisasulate kehakultuurikollektiivid, baseerudes peamiselt rahvamajade kehakultuurikollektiivide tegevusel.

Seni olid viimased organisatsioonilised ühendamatud ja neil puudus vastav keskus, mis oleks andnud nõukogude kehakultuuriliikumisele sihikindlaks

sportlikuks tööks kindla-suunalise süsteemi.

...Põhikirja järgi võivad spordiselti "Jõu" liikmeks olla kõik NSV Liidu kodanikud, kes on saanud 16-aastaseks ning pole kaotanud kodanikuõigusi. Sisuliselt haarab uus vabatahtlik spordiselti "Jõud":

a) töötajaid põllumajanduse alal; b) maaintelligentsi, kes on seotud oma töökohta töttu põllumajandusega või elunevad maal; c) väikeste ettevõtete ja artellide töötajaid, kes elunevad küldes; d) maaltöölise ametiühingute liikmeid;

e) kõiki teisi kodanikke VS "Jõu" maakonna või vabariikliku organisatsioonide erisusel.

... Uus spordiselt esineb juba eeloleval suvisel hooajal oma võistkondadega ja alustab tegevust kergejõustikus, jalgpallis, võrk- ja korvpallis, ujumises, tõstmises, maadluses ja poksis."

Meenutab Aleksander Päck

Arvo Saal

Võrumaalt "Jõu" kongressile lähetatud ja seal esimese kesknõukogu liikmeks valitud Aleksander Päck elab Põlvas.

80aastane spordiveteran meenutab, et tookord oli maakondades kõige tähtsam rajada organisatsioon. Põhiliseks organiseerijaks oli komsomol.

Kehakultuurikollektiivid moodustati valdadesse, aga ega eriti libedalt see ei läinud. Sõjast oli möödunud vaid mõni aasta ja elu väga raske.

Võrumaal peeti palju valdadevahelisi võistlusi. "Meenub, et meie maakonna noored võtsid väga paljudest võistlustest osa," räägib Päck. "Eriti aktiivselt osalesime kevadistel jooksukrossi-

del, mis olid väga massilised üritused. Tõelised massüritused olid ka võrkpalli- ja suusavõistlused."

Samas käis nende võistlustega kaasas tõeline bürokraatia, näiteks pidi võistlejatel olema kaasas vallas kinnitatud nimekiri.

Meie maasporti alguse aastatel võitsid Võrumaa sportlased mitmeid medaleid "Jõu" ja Eesti meistrivõistlustel.

Viekkümneandel aastatel oli juba pea igas Võrumaa majandis oma spordikollektiiv.

"Jõu" esimene esimees Georg Abels maakondades ei käinud, meenutab teda hästi tundnud Aleksander Päck.

Küll aga oli väga aktiivne varsti "Jõu" kesknõukogu aseesimeheks saanud Voldemar Oõvel.

Aleksander Päck sai jahilaskmises meistersportlaseks.

Erekoogu

Kas teate, et

...Esimese sõjajärgse maarahva ülevabariikilise suusatamise võistluste (finaal 27.-28. veebr. Viljandis) korraldamiseks ilmus Kehakultuuri- ja Spordikomiteel 6.jaan. 1945.a. "ENSV talunoor-te suusatamise esivõistluste määrus"?

...esimene kehakultuuriharidusega spetsialistina asus "Jõu" Kesknõukogus tööle 1948. aastal Hugo Esop?

...esimene "Jõu" raskejõustiku spartakiaad toimus 16.-18. aprillini 1949. a. Tallinnas?

...esimene "Jõu" suvespartakiaad toimus 23.-25. juulini 1949. a. Tallinnas?

...esimeseks erisüsteemide spartakiaadiks tuleb lugeda 1.-5. juulini 1950. a. Türiil toimunud põllumajanduslike õppeasutuste suvespartakiaadi?

...esimene NSV Liidu meistersportlane "Jõus" oli jalgrattur Herbert Rand 1953. aastal?

...esimene pärast sõjajärgne maale rajatud kinnine spordiehitus oli Tamsalu Masin - Metsakuivendusjaama võimla 1957. aastal?

...esimesed maasportimängud peeti 1.-5. augustini 1959. a. Pärnus?

...esimene Jüröö orienteerumisejooks toimus 1960. aastal Keilas?

...esimene "Jõu" töötajate ja aktiivi suvelaager toimus 1961. aastal Jänedal?

...esimest korda tegi VS "Jõud" Kesknõukogu 1964. aastal ettepaneku korraldada ENSV spordimängud?

...esimesed maatalimängud peeti 5.-8. märtsini 1965. a. Võrus?

...esimesed üleliidulised maasportimängud toimusid 1970. aastal, mängude lõpetamine 25. novembril Viljandis?

...esimene "Jõu" olümpiavõitja oli Jaan Talts 1972. aastal?

...esimesed üleliidulised maatalimängud toimusid 1977. aastal Permi oblastis?

Laine Kallas - Erik tähistas juubelit

Enn Mainla

21.aprillil täitus 60. aastaring Eesti kõigi aegade edukamal naiskergejõustiklasel Laine Kallas-Erikul.

Laine Eriku esimesed saavutused spordis on seotud Türi Põlumajandustehnikumi ja Hans Lööperiga, kes süstis esimese spordipisiku tugeva maatudruku hinge.

1959. aastal tuli esimene suurem korda - minek maanoorte hulgas - esimeste maailma spordimängude võit 200 m jooksus ajaga 27,4. Järgmisel aastal jõudis Laine Erik juba meistersportlase tiitlini.

Rahvusvaheline edu saabus õpingute ajal EPA-s aastatel 1963 - 1969 treener Jaan Jürgensteini juhendamisel. Viis hooaega kuulus ta 800 meetri jooksus maailma tippu. 1964. aastal tagas NSV Liidu meistritiitel 800 m jooksus ajaga 2.04,6 võimaluse startimiseks Tokio olümpiamängudel. Olümpiaareenil jooksis Laine Erik välja kuuenda koha.

Samal aastal sai ta 3x800 m teatejooksus maailmarekordi kaasomanikuks. Järgnesid

Juubelipäeval spordimuseumis

Enn Mainla

edukad aastad. 1965 - üliõpilaste maailma - meister ja üleiluline ametiühingute meister, 1967 - NSVL rahvaste spartakiaadi võitja ja NSV Liidu rekordi püstitamine ajaga 2.03,6 800 m jooksus. Teine olümpiastart 1968. a. Mexicos lõppes poolfinaaljooksuga.

1967. ja 1968. aastal valiti Laine Erik Eesti parimaks naissportlaseks.

Seda kõike meenutati 20. aprillil 2002.a. Eesti Spordimuseumis toimunud Laine

Kallas-Eriku juubeli tähistamisel. Arvukate õnnitlejate hulgas olid ka juubelari esimese töökooha, omaaegse "Koidu" kolhoosi spordihing Arnold Almers ja treener Aita Peters Viljandimaalt.

Laine Erik võitis esimestel maailmaspordimängudel 200 m jooksu.

Erakogu

Vallavanemad, tulge sportima!

2.-3. augustil kutsub Halinga vald Pärnumaale kõiki Eestimaa vallavanemaid spordipäevadele.

Halinga (kuni 1939. a. Hallinga) vald asub Põhja-Pärnumaal. Territoorium on 365 km² ja elanikke üle 3 800.

Valda läbib Via Baltica maantee. Kaugus valla keskkohast Tallinna on 101 km ja Pärnu 28 km.

Valla keskel asub endise Pärnu-Jakobi kihelkonna keskusena tekkinud Pärnu-Jaagupi alev, kus on üle 1 500 elaniku.

Siin asub püha Jacobusele pühendatud ev. luteriusu kirik, mille ehitusajaks arvatakse olevat ajavahemik 1532-1534.

Vallavalitsus asub valla keskel, Pärnu-Jaagupi alevi Uus tn. 53.

Vald paikneb Kasari ja Pärnu jõe vahelisel lamedal veelahkmealal. Seda läbib põhja - lõuna suunal kulgev rannamoodustiste vöö.

Pinna mõned kumerused on tingitud paelele aluspõhjale kuhjunud setetest.

Kõige kõrgem punkt asub piirkonna idaserval, endise Pööravere mõisa kohal ja ulatub 43 meetrit üle merepinna.

"Jõu" suvelaager toimub Saaremaal

Leisi vald, Saaremaa Valdade Spordiliit ja MSL "Jõud" sekretariaat kutsuvad kõiki huvilisi "Jõu" spordiaktiivi suvelaagrisse 6.-8. augustini 2002.a. Leisis.

Kohtume spordijuhtidega, külastame Sassi kodu ja kuula - me Sassi juttu, tutvume Leisi valla eluga, võistleme tänava- korvpallis, rannavõrkpallis ning petankis.

Suvelaagri avame 6. augustil kell 18.00 ja lõpetame 8. augustil kell 12.00.

Osavõtumaks on 280 krooni (toit, majutus ja muud kulud).

Täpsem info: EMSL "Jõud" sekretariaat tel. (0) 662 1849 või Arvo Lepp (045) 73 254, Siim Veski (045) 98 746.

Leisi vallas leidub vaatamisväärsusi

Leisi vald, territooriumiga 348 km² ja umbes 2 600 elanikuga, on Saare maakonna suurim ja põhjapoolsem vald. Valla keskus asub männimetsa ja roheline peitunud Leisi alevikus. Vallas on veel kaks sama suurusjärguga asulat - Karja ja Pärsama.

Leisist 6 km kaugusel Kuresaare maantee ääres asuvad Saaremaa kuulsad Angla tuulikud. Siin on ainsana Saaremaal oma ilme säilitanud tuulikumägi - tuultele avatud kõrgem koht, kuhu ehitati kogu küla veskid.

Praeguseks on üheksast tuulikust järele jäänud viis.

Tuulikute vahetus läheduses paikneb aastail 1335-1340 ehitatud Karja kirik, üks väljapaistvamaid ehitismälestisi Läänemere- ja Saaremaa maakirikute hulgas.

Vallale kuuluvas Triigi sadamas on kõik võimalused kuni 3,5 m süvisega jahtide ja laevade vastuvõtuks.

1995.a. taasavati Triigi-Orjaku praamiiliin, tänu millele saab hõlpsasti reisisida Hiiumaa ja Saaremaa vahel.

Triigi sadama vahetus läheduses asub Vigala Sassi mitmekesine dendropark ja maausuliste loitsuplats.

Leisist 5 km Mustjala poole jäävas Laugu külas on klaasitöökoda, kus klaasist esemed valmivad huviliste silme all.

Jõgeva ootab väikelinnade sportlasi

Väikelinnade suvemängude ajakava

Laupäev, 29. juuni

kell 11.00 Pendelteatejooks
kell 11.30 Kergejõustik
kell 11.30 Võrkpall
kell 16.00 Kõievedu
kell 18.00 Teatejooks
kell 21.00 Mälumäng

Jõgeva Ühisgümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva Ühisgümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva Gümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva Gümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva linna tänavatel
Spordikeskuse Virtus majutusplats

Pühapäev, 30. juuni

kell 10.00 Võrkpalli finaaliid
kell 10.00 Korvpall
kell 11.00 Petank
kell 11.00 Sangpommijänn
kell 12.00 Võistkondlik suusatamine
Orienteeruv lõpetamine 14.00

Jõgeva Gümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva Ühisgümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva Ühisgümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva Gümnaasiumi spordiväljak
Jõgeva Ühisgümnaasiumi staadion

Koostöö ja ühistegevus viib edasi

Kaiu Kustasson

Peatun mõningatel sõmpunktidel, millega on tulnud kokku puutuda, juhtides Pärnumaa maakonna sportlikku tegevust. Olen seda tänaseks teinud üle üheteistkümne aasta.

Mul on olnud tõeliselt lihtne, sest töötasin varem 24 aastat asutuse spordimetoodikuna. Tolleaegses EPT kollektiivlepingus oli VTK normide täitmine kohustuslik. Kui olid tubli, said preemiareisi Sotshi või kuskile mujale ja kui olid veelgi tublim ning nuusutasid võistlus- või tippsporli, siis pääsesid korteri või autoostuloo saamisel eelisjärjekorda.

Või said sportlasena töölise kõrval uue maja omanikuks, milles näiteks kunagine töstja Rein Annuste või maadleja Eino Artel elavad tänaseni.

Pärnumaa tervisespordi traditsioonid on pikaajalised ja tuntud oma liikumiskampaaniatega "Ole terve", "Tule sellisena nagu oled", Jõulumäe tervisepäevad jne.

See on kümnete aastate pikkune tõsine töö, spordirahva ühine koostöö, mida toetavad riik, maavalitsus, kohalikud omavalitsused ja spordiklubid ning mille sihikindlaks eestvedajaks olnud Enn Tasalain oma poegade Eiko ja Eidoga ning kogu Jõulumäe tiimiga.

Pärnumaa sporditöö on olnud koostöö ja ühistegevus, mida veavad tublid inimesed - küll palgalised, küll vabatahtlikud.

Enn Tasalain tutvustab Tervisekeskust

Tervisesport kuulub maakonna planeeringusse.

Pärnu maakonna üldplaneeringus on tervisespordil ja liikumisharrastusel märkimisväärne positsioon teiste eluvaldkondade kõrval.

1997. aasta mais, kui liikumise "Eluterve Eesti" juhatuses kinnitati regionaalse tugikeskuse ja piirkondliku tugipunkti põhimäärused, said need moodustatud ka meil suuremate keskuste juurde.

Regionaalne keskus Pärnumaa spordiliidu juurde ning 7 piirkondlikku tugipunkti: Kilingi-Nõmme, Vändra, Häädemeeste, Tõstamaa, Pärnu-Jaagupi, Paikuse ja Sauga. Need on

tugevad spordikeskused, mille töösse olid haaratud kõik ümberkaudsed omavalitsused.

Maakonna planeeringus on üheks lähemaks eesmärgiks tingimuste loomine Pärnumaa elanikele nii omaalgatusliku kui organiseeritud spordi tegemiseks, st. tuleb rajada lihtsamaid spordirajatisi.

Siin saavutati ühiskokkulepe maavalitsuse ja omavalitsusliitude vahel, et RIPI raha ei jaotata kõikide vahel, vaid igal aastal ehitatakse või renoveeritakse midagi suuremat.

Nii on valminud Surju kool, kuhu tuleb korralik väike staadion, Varbla põhikool spordisaali ja staadioniga, Tahkuranna kultuuri- ja spordikeskus, Pärnu-Jaagupi spordikeskus, Juurikaru kooli spordisaal Vändra vallas, Tõstamaa keskkool, Kihnu koolimaja ja spordisaal, Tori põhikool ja jõusaal, Jõõpre kool ja ehitama hakatakse seal spordisaali.

Ehitama hakatakse ka Häädemeeste kultuuri- ja spordikeskust jne. Ja kui rajatised on olemas, siis tuleb neid kasutada.

Teiseks eesmärgiks ongi aastaringsest spordiürituste korraldamine kõigile inimestele. Selleks on meil juba aastaid oma kindel võistlussüsteem, mida laiustatakse uute spordialade, uute võistluste ning üritustega ja mille läbiviimise geograafia ulatub Läti piirist kõikidesse maakonna suurematesse keskustesse ja väiksemate küladeni välja.

Sport küldes - see on mängud.

Rohujuure tasandil on saanud hoogu külade liikumine - valdades toimuvad küladevahelised mängud, spordipäevad, pere- ja sugulusüritused (Tahkuranna, Varbla, Paikuse, Häädemeeste, Halinga, Vändra)-eestvedajateks paljudes kohtades uued inimesed - külavanemad.

Nende parimatel on võimalus osaleda piirkondlikel mängudel - valdade rannamängud, Reiu ja Pärnu jõe mängud, Koonga ja Ara mängud. Igale mängule on oma piirkond, mis tervikuna haaravad kõik 22 omavalitsust.

Edasi ootavad Pärnumaa suve- ja talimängud, kus toimub juba tõeline sport, valmistumaks ette vabariiklikeks valdade ja väike-linnade suve- ja talimängudeks.

Meie oleme aru saanud, et nii saame pakkuda aastaringsest võistlusi, mis on ava-

tud kõikidele soovijatele. Oleme abistanud väiksemaid külasid ja omavalitsusi ürituste läbiviimisel ja võin kinnitada, et Pärnumaal on naaber andnud oma uhket spordikeskust tasuta või kokkuleppehinnaga ürituste korraldamiseks neile, kellel seda veel pole.

Sellise süsteemi abil on tekkinud palju uusi eestvedajaid, juhendajaid, aktiviste ja korda saanud nii mõnigi sportimispaik.

Lõpuks rahast. Ega sellest ei saa üle ega ümber. Täna saab öelda, et 22 omavalitsuse eelarves on sees rida **sport**, millele kirjutatud teatud summa. Tõsi küll, see kõigub 0,5-10 %ni eelarvest, kuid ta on olemas.

22st omavalitsusest 17s on vallavalitsuses palgaline sporditöötaja, treener või kehalise kasvatuse õpetaja, kes koolivälisel ajal tegeleb laste ja noortega ning saab selle eest mingit tasu.

Jõulumäe Tervisekeskus Pärnumaal ootab nii tervisesportlasi kui võistlejaid.

Valdade X suvemängud toimuvad Säreveres

Tere tulemast juubelimängudele!

Toomas Šadeiko, Türi Tehnika- ja Maamajanduskooli direktor

29. ja 30. juunil toimuvad Järva- maal, Säreveres X valdade suvemängud.

Ehk on huvitav teada, et ka taasiseseisvunud Eesti esimesel valdade jõuproovil 1993.aastal olid korraldajad samad ning enamik võistlejate arv läheneb jõudsalt tuhandele.

Kui kümme aastat tagasi osales 39 valda, siis viimastel aastatel on neid olnud pea kaks korda rohkem ja võistlejate arv läheneb jõudsalt tuhandele.

Esimestel mängudel jätsid võõrustajad üldvõitja karika koju, hiljem ei ole see Türi vallal enam õnnestunud.

Juba rohkem kui 50 aastat tagasi said Jänedalt ja Türi alguse omaaegsed väga populaarsed põllumajanduslike õppeasutuste spartakiaadid. Siit said tuult tiibadesse mitmed hiljem väga tuntud sportlased.

Maatehnikumide õpilaste peeti ka kutsealavõistlusi, mis samuti olid osavõturohked ja huvipakkuvad.

Väiksemas mahus säilitasid

need võistlused elujõu tänaseni ning väga tihti on jällegi korraldajaks olnud Türi Tehnika- ja Maamajanduskool.

Kooli spordibaasides peeti ka omaaegseid kolhooside ja sovhooside spartakiaade, vabariiklikke jõuproove on korraldanud nii spordiveteranid kui koolispordiliit, TV 10 olümpiastarti ning erinevad ametkonnad.

Särevere on olnud asendamatu ka maakondlike ja piirkondlike ürituste ning suviste treeninglaagrite korraldamise kohana, sest kõrvuti spordibaasidena on siin head majutus- ja toitlustamisvõimalused.

Säreveres on normaalmootmetega staadioni, suure spordihalli ja raskejõustikusaali ning lasketiiru näol olemas tingimused vaba aja veetmiseks nii meil kutset omandavale ligi 500 õpilasele kui ka piirkonna lastele ning täiskasvanud spordihuvilistele.

Olen veendunud, et juubelimängud saavad olema korralikult ette valmistatud ja läbi viidud.

Kutsun Eestimaa valdade spordirahvast veetma sportlikult juunilõpu nädalavahetust Säreveres.

Valdade X suvemängude finaali võistluste orienteeruv ajakava

Laupäev, 29. juuni

11.00	Mängude avamine	Särevere staadion
11.30	Kergejõustik	Särevere staadion
12.00	Võrkpall	Peahoone muruväljakud
14.00	Kõievedu	Mõisa ümbrus
15.00	Jalgrattakross	Kõrgessaare
16.00	Mälumäng	Kooli aula
18.00	Orienteerumine	Rassi
21.00	Puhkeõhtu	Kooli aula või väijak

Pühapäev, 30. juuni

9.00	Võrkpall	Peahoone muruväljakud
9.00	Kergejõustik	Särevere staadion
16.30	Mängude lõpetamine	

Võrkpallivõistluste finaali pääsesid järgmised vallad.

Mehed	Naised
1. Audru vald (2:1)	1. Audru vald (2:0)
2. Vajjala vald (1:2)	2. Vajjala vald (0:2)
3. Vädra alev (2:1)	3. Are vald (2:0)
4. Türi vald (1:2)	4. Emmaste vald (0:2)
5. Ambla vald (2:0)	5. Viimsi vald (2:1)
6. Rae vald (0:2)	6. Vädra alev (1:2)
7. Kadrina vald (2:0)	7. Ulenuurme vald (2:0)
8. Halinga vald (0:2)	8. Urvaste vald (0:2)
9. Väätsa vald (2:0)	9. Tartu vald (2:0)
10. Tartu vald (0:2)	10. Vastemõisa vald (0:2)
11. Paikuse vald (2:1)	11. Kehtna vald (2:1)
12. Suure-Jaani vald (1:2)	12. Tarvastu vald (1:2)
13. Ulenuurme vald (2:0)	13. Haljala vald (2:0)
14. Tarvastu vald (0:2)	14. Avinurme vald (0:2)
15. Nõo vald (2:1)	15. Pärsti vald (2:1)
16. Urvaste vald (1:2)	16. Jõgeva vald (1:2)

(Sulgudes alagruppidest kaasavõetud tulemus).

Särevere spordibaasid vajavad kaasajastamist

Toomas Šadeiko

Meie vaatame Säreveres järjest suurema murega oma päevinäinud spordirajatisi, mis vajaksid nii remonti kui ka kaasajastamist. On arusaamatu, kui selle asemel, et suhteliselt väikeste vahenditega korradada Järva- maale ainukest ja soodsates tingimustes asuvat staadioni, vaidlevad meie maakonna linnad, Paide ja Türi selle üle, kas ehitada uus staadion olemasolevast 13 või 3 km kaugusele. Sellist luksust ei luba endale isegi

meist märksa rikkamad põhjanaabrid.

Probleeme on ka Säreveres asuva, varsti oma 20ndat tegevusaastat tähistava maapiirkondade ühe suurema spordihalliga. Tegemist on esimese omal ajal kaarhallide baasil ehitatud spordihoonega Eestis, mis valmis ajal, kui uusi spordirajatisi ehitada ei tohtinud. Sellest tulenevad mitmed puudused nii halli konstruktsioonis kui materjalide valikus, mis selgusid õige varsti peale eksploatatsiooni andmist ja iga aastaga süvenevad.

Ja jällegi oleme olukorras, kus haridusministeeriumil raha piirkonnale olulise spordibaasi renoveerimiseks ei ole, maakondlikul tasandil aga seatakse pingeritta vaid need baasid, mille haldajaks või ehitajaks on kohalikud omavalitsused.

Nii võime varsti jõuda olukorran, et kohalikust initsiatiivist ja tahtest enam ei piisa ning tegevus suurte sporditraditsioonidega piirkonnas haabub.

Kes aitab?

Kümme aastat valdade talimänge

Ants Saar

Rohkem kui neli aastakümnet korraldas "Jõud" erisüsteemide spartakiaade. Tippaegadel, 80ndate aastate keskel, oli 11 süsteemi asutuste-ettevõtete suvespartakiaadidel ligemale 7 000 ja talispartakiaadidel enam kui 4 500 osavõtjat.

Muutused maelus tingisid muutusi ka spordis. Erisüsteemide kompleksvõistluste asemel sai ellu kutsutud üleriigilised valdade mängud. Esimene kokkusaamine toimus 20.-21. veebruaril 1993. aastal Pärnumaal Paikuse vallas. Võistlustel osalesid 31 valla võistkonnad.

Esimesed võitjad olid males Jõgeva, kabes Keila, lauatenнисes ja koroonas Sauga ning üldkokkuvõttes Sauga vald Pärnumaalt. Suusavõistlused jäid lumepuudusel pidamata.

Tänavu toimusid seega juba kümnendad valdade talimängud. Finaalvõistlustest võtsid Tartumaal Lähtele osa 58 valla võistkonnad.

15.-17. veebruaril toimunud mängu korraldasid kolmandat korda Tartu vald ja Tartu Maa-

Lauatennist mängiti Tartu valla uues spordihoones.

Erakogu

spordi Liit, kellel seega väärt kogemused juba varasematest aastatest olemas.

Esmakordne oli aga see, et korvpalli ja lauatennist mängiti vastvalminud Tartu valla spordihoones, mis on maakohtades asuvatest kahtlemata suurim.

Küllap chitati ta rohkem oma rahva tarbeks, kuid meilgi on rõõm oma ottevõtmisi sellises

suurepärases spordihoones korraldada.

Kiidusõnu väärivad valla vanem Aivar Soop talimängude üldorganisatsiooni ja Lembit Toru spordivõistluse korraldamise poole pealt. Ja üks imeline koht on Tartu vallas Vedu mets, kus üks imeline mees Vello Sulakatko suudab suusavõistusi korraldada ka siis, kui tervel

Eestimaal lund ei leita.

Kui valdade kolmandaid mängu aastal 1996 peeti samuti Lähtele, võitis meeste 10 km suusatamise Andrus Veerpalu ning Jaak Mae oli teine.

Seekord kumbagi suusakuulsust stardis ei olnud. Teadagi miks - Salt Lake City taliolümpial tehti ajalugu.

Kuid ega Veerpalu nimi protokollidest välja jäänud. Suusakuulsuse ema Aino Veerpalu saavutas oma vanuseklassis tubli neljanda koha.

Ja nüüd 2002. aasta parimad vallad.

Kabe - 1. Tartu, 2. Rae ja 3. Toila.

Male - 1. Paikuse, 2.

Sõmerpalu ja 3. Tartu.

Meeste korvpall - 1. Kiili,

2. Tähtvere ja 3. Luunja.

Naiste korvpall - 1. Tartu,

2. Tähtvere ja 3. Võru.

Lauatennis - 1. Tartu,

2. Paikuse ja 3. Kernu.

Suusatamine - 1. Tartu,

2. Otepää ja 3. Sõmeru.

Üldkokkuvõttes 1. Tartu,

2. Luunja ja 3. Paikuse.

Meie meeste võit

Olümpiavõitja Andrus Veerpalu (keskel) ja pronksimees Jaak Mae ning nende treener Mati Alaver said Eestis marulise vastuvõtu osaliseks.

Lahti 30 km maailmameister Veerpalu tõi Ameerikast koju kaks medalit - kuld 15 km ja hõbe 50 km distantsil.

Pildil näeme suusakangelasi rahva ees talvepealinnas Otepää, kus neid oli tervitama tulnud rohkem kui kolm tuhat inimest.

Kas mäletate veel, et kuuendatel Maatalimängudel Võrus 1987. aastal võitis Andrus Veerpalu poiste B-klassi 10 km suusatamises esikoha ja Jaak Mae oli alles kuues? Mati Alaver aga tuli "Jõu" meistriks 1977. aastal 50 km suusamaratonis.

2 x Ants Saar

Pärnumaa XLI suvemängude ajakava

N. 16. 05	Orienteerumine	17.00 - 19.00	Raeküla
K. 22. 05	Jooksukross		
	Mandaat	16.00 - 17.00	Jõulumäel
	Loosimine	17.00	
	Start	17.30	
R. 31. 05	Mandaat kõikidele	10.00 - 16.30	Pärnumaa Spordiliidus

Laupäeval, 1. juunil Vändras

Mandaat (parandused, täiendused)	9.00 - 10.00	Kultuurimajas
Jahilaskmine	10.00	Vändras
Mandaat, Loosimine	10.00 - 10.30	
Kogunemine avamiseks ja rongkäik staadionile	10.00 - 10.15	Staadioni juures
AVAMINE	10.30	Staadionil
Võrkpall- M, N	11.00	Staadioni ääres
Kergejõustik	11.00	Staadionil

Juhtkonna mitmevõistlus	15.00	Staadioni lähistel
Kõievedu	18.00	Staadioni ääres murul
Lõppenud alade autasustamine, <i>dancing</i>	20.00	Kultuurimajas
Vallavanema vastuvõtt (Esindajate töökoosolek)	21.00	Kutsetega

Pühapäeval, 2. juunil Vändras

Hommikusöök	8.00 - 9.30	Kooli sööklas
Kergejõustik	10.00	Staadionil
Võrkpall	10.00	Staadioni ääres murul
Sõudeergomeetria sõudmine	12.00	Staadioni lähistel
Mängude pidulik lõpetamine, autasustamine	15.30	Staadionil (vihma korral kultuurimajas)

Lugupeetud omavalitsuste sporditöötajad ja -aktivistid!

Eesti Maaspordi Liit "Jõud" korraldab 11. - 12. oktoobril Kadriinas ja 18. - 19. oktoobril Tamsalus kahepäevase seminar-õppuse omavalitsuste sporditöö eestvedajatele.

Tuletame meelde põhitõdesid, tutvume uute võtetega ning arutame, kuidas ühiselt edasi minna.

Ühe päeva sisustab Tallinna Pedagoogikaülikooli rekreatsiooni korralduse õppetool ja teemad on:

1. Rekreatiivse tegevuse korraldamine ja õpe
2. Loodus kui rekreatiivne keskkond
3. Ettevõtluse võimalused rekreatsiooni alal.

Töörühma soovitatav suurus on 25 - 30 osalejat. Kuna mõlemal seminaril on sama kava, siis ootame erinevaid inimesi.

Seminaril osalemine on tasuta, küll aga tuleb maksta söögi ning majutuse eest, kokku umbes 200 krooni.

Täpsem info EMSL "Jõud" sekretariaadist tel. (0) 662 1849 ja järgmises infolehes.

Sõidame Karjalasse!

EMSL "Jõud" sekretariaat ja Tartu Maaspordi Liit korraldavad 15.-19. juulini õppereisi Karjalasse tutvumaks sealsete spordiorganisatsioonide tööga.

Info sekretariaadist ja Tartu MSLst.

Suvi käes,
lähme Eestimaale!

Laulge Kaasa!

Laulge Kaasa alates 9. juunist
igal pühapäeval 20.30
ETV ekraanil

www.valgamaa.ee/laulgekaasa

VAHUTAVATELE
VOOGUDELE!

Kanuumatk

Scandic Hotel Karupesa

Kanuumatk

Hind sisaldab:

- sõbrimise kaheset toot
- hommikusöök
- õhtusöök
- aeg 1,5 h
- joogivesi ja puuviljad
- rasketele kaasa
- 2 kohta kanuus
- mälud ja päästevestid
- rekvüsiit
- plaastrid ja pillid, kui vaja
- kaldatsemendus - õpetus ja abi
- ootamata olukordade lahendamise,
- autajuhitide transport parklast reiketele

HIND KAHELE 1540 krooni

Aprill, oktoober, november 1440 krooni

Üliõpilastele soodustus 10%

Tähtsasti 22, 07406 Otepää
tel (074) 64 300, faks (074) 61 601
e-posti kanuusa@scandic-hotels.ee
Scandic Hotels Eesti tellimiskeskus 1617

SCANDIC
HOTELS